

**ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ,
ΣΥΝΕΛΘΟΝΤΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

στις 22 Δεκεμβρίου 1989

σχετικά με την καταπολέμηση του συνδρόμου επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας — (AIDS)

(90/C 10/02)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΣΥΝΕΡΧΟΜΕΝΟΙ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ,

Έχοντας υπόψη τις συνθήκες για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

έχοντας υπόψη την κοινή κατεύθυνση όσον αφορά την καταπολέμηση του AIDS, η οποία καθορίσθηκε ήδη από το 1986 και αναπτύχθηκε έκτοτε ⁽¹⁾,

εξακολουθούν να ανησυχούν για την πρόοδο της επιδημίας του AIDS στα κράτη μέλη της Κοινότητας, και για τις κοινωνικές, οικονομικές, νομικές και ηθικές επιπτώσεις της,

υπενθυμίζουν τα συμπεράσματά τους της 16ης Μαΐου 1989 ⁽²⁾ και τονίζουν ότι η μετάδοση μέσω των ενέσιμων ναρκωτικών αποτελεί αντικείμενο μείζονος ανησυχίας των υπευθύνων για την υγεία,

υπενθυμίζουν τις πολύ μεγάλες προσπάθειες που καταβάλλουν όλα τα κράτη μέλη στους τομείς της έρευνας, της φαρμακευτικής αγωγής και της πρόληψης, καθώς επίσης και τη σημαντική προσπάθεια που επιχειρείται σε κοινοτικό επίπεδο για το συντονισμό της έρευνας,

διαπιστώνουν ότι, παρά την ενθαρρυντική πρόοδο που σημειώθηκε στην έρευνα, η ανάπτυξη αποτελεσματικών εμβολίων και θεραπειών ευρείας χρήσης θα απαιτήσει αρκετά ακόμα χρόνια,

υπενθυμίζουν τη σημασία της διεθνούς συνεργασίας, ειδικότερα με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (IHO) και με το Συμβούλιο της Ευρώπης.

θεωρούν σκόπιμο να επιβεβαιώσουν και να διευκρινίσουν, σε όλους τους ευρωπαίους πολίτες, τις κατευθυντήριες αρχές για την πρόληψη και καταπολέμηση του AIDS,

υπενθυμίζουν επίσης, τα συμπεράσματά τους της 15ης Μαΐου 1987 ⁽³⁾, με τα οποία αποφάσισαν, την εκπόνηση σχεδίου δράσης και συντονισμού τόσο για τα κράτη μέλη, όσο και σε κοινοτικό επίπεδο,

συμφωνούν να ενισχύσουν γι' αυτό το σκοπό τον συντονισμό των εθνικών και κοινοτικών δράσεων και να προωθήσουν την ανάληψη ενεργειών κοινού ενδιαφέροντος.

Α. Οι κοινές αρχές για την καταπολέμηση του AIDS

1. Πρόληψη

1. Απόλυτη προτεραιότητα, στα πλαίσια της καταπολέμησης του AIDS, θα πρέπει να συνεχίσει να δίνεται όχι μόνο στην έρευνα, αλλά και στην πρόληψη μέσω της ενημέρωσης και της αγωγής σχετικά με την υγεία.

2. Η σχετική ενημέρωση πρέπει να είναι σαφής και πλήρης και να τονίζει το γεγονός ότι η μόλυνση από τον ιό HIV και η ασθένεια του AIDS δεν δικαιολογούν καμία φοβία ή διάκριση, οποιασδήποτε μορφής.

3. Οι δράσεις ενημέρωσης και αγωγής σχετικά με την υγεία πρέπει να μεταδίδουν τα κατάλληλα μηνύματα: αφενός, η υπενθύμιση στο ευρύ κοινό και ιδίως στους νέους, των γενικών συμβουλών πρόληψης παραμένει απαραίτητη· αφετέρου οι τοπικές δράσεις, ή οι δράσεις με συγκεκριμένο στόχο θα πρέπει να ακολουθήσουν τα μηνύματα αυτά.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στον τρόπο προσέγγισης των τοξικομανών και των πλέον περιθωριακών ατόμων.

4. Η πρόληψη θα πρέπει να περιλαμβάνει βελτίωση της πρόσβασης στην παροχή καταλλήλων προσωπικών συμβουλών καθώς και στα διαθέσιμα μέσα προστασίας κατά του ιού, συγκεκριμένα τα προφυλακτικά και το ασφαλές υλικό για ενέσεις.

5. Οι δράσεις αυτές πρέπει σε τακτικά διαστήματα να υπόκεινται σε αυστηρή αξιολόγηση.

II. Χρησιμοποίηση διαγνωστικών εξετάσεων

1. Οι κατάλληλες διαγνωστικές εξετάσεις πρέπει να είναι ευρέως προσιτές σε εθελοντική και εμπιστευτική βάση, στα πλαίσια των συστημάτων δημόσιας υγείας.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 184 της 23. 7. 1986, σ. 21,
ΕΕ αριθ. C 178 της 7. 7. 1987, σ. 1,
ΕΕ αριθ. C 197 της 27. 7. 1988, σ. 8,
ΕΕ αριθ. C 28 της 3. 2. 1989, σ. 1 και
ΕΕ αριθ. C 185 της 22. 7. 1989, σ. 3.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 185 της 22. 7. 1989, σ. 3.

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. C 178 της 7. 7. 1987, σ. 1.

Όταν αυτό είναι σκόπιμο, μπορούν να δημιουργηθούν συμπληρωματικοί μηχανισμοί ώστε να δοθεί στα ενδιαφερόμενα άτομα η δυνατότητα να υποβάλλονται σε διαγνωστική εξέταση, τηρουμένης της ανωνυμίας και, ει δυνατόν, δωρεάν.

2. Οι εξετάσεις αυτές εντάσσονται στα πλαίσια ατομικής προληπτικής πρωτοβουλίας, η οποία θα συνδυάζεται πάντα με πληροφορίες και συμβουλές που δίδονται από ειδικευμένα πρόσωπα.

3. Στο σημερινό επίπεδο των επιστημονικών γνώσεων, κανένας λόγος δημόσιας υγείας δεν δικαιολογεί τη συστηματική και υποχρεωτική ανιχνευτική εξέταση ατόμων και συγκεκριμένα την ανιχνευτική εξέταση χωρίς προηγούμενη ενημέρωση και συναίνεση των εξεταζόμενων προσώπων. Ειδικότερα, η πρακτική αυτή είναι αναποτελεσματική από άποψη πρόληψης.

4. Για τη δελτίωση των επιδημιολογικών στοιχείων, στα πλαίσια επιμήκων ή προοπτικών ερευνών προς το σκοπό της δημόσιας υγείας, απαιτείται η χρησιμοποίηση κατάλληλων στρατηγικών.

5. Πρέπει να συνεχισθεί κατ'ενεργό τρόπο η πρόδος που έχει σημειωθεί στον τομέα της χρησιμοποίησης για ιατρικούς σκοπούς ουσιών ανθρώπινης προέλευσης (όπως του αίματος και των παραγώγων του, των οργάνων και των ιστών, του σπέρματος).

Η εθελοντική και άνευ αμοιβής δωρεά των εν λόγω ουσιών, η διατήρηση της ανιχνευτικής εξέτασης κάθε δωρεάς με τις κατάλληλες εξετάσεις (ανίχνευση του ιού του AIDS στον ορρό του αίματος), η ανάπτυξη πολιτικής για την ενημέρωση των δοτών ώστε να αποκλεισθούν οι δότες που παρουσιάζουν κινδύνους, καθώς και η διεξαγωγή παραδελτητών και αυστηρών ποιοτικών ελέγχων στην Κοινότητα, συντελούν ουσιαστικά στην εκ του ασφαλούς χρήση των δωρεών αυτών, ιδίως δε σε ασφαλή αιμοδοσία.

III. Καταπολέμηση των διακρίσεων

1. Οι διακρίσεις σε βάρος ατόμων που έχουν προσβληθεί από το AIDS ή έχουν μολυνθεί από τον ιό HIV αποτελούν παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων και παρεμποδίζουν, λόγω του αποκλεισμού και στιγματισμού που δημιουργούν, μια αποτελεσματική προληπτική πολιτική.

2. Η ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων των αγαθών και των υπηρεσιών εντός της Κοινότητας και η ισότητα μεταχείρισης που θεσπίζονται με τις συνθήκες διασφαλίζονται και πρέπει να εξακολουθήσουν να διασφαλίζονται.

3. Απαιτείται επομένως μεγαλύτερη επαγρύπνηση για την καταπολέμηση όλων των μορφών δυσμενών διακρίσεων, ιδίως κατά τη διενέργεια προσλήψεων, στους χώρους εργασίας, στο σχολείο, καθώς και στους τομείς της στέγασης και της ασφάλισης ασθενείας.

4. Ειδικότερα στον τομέα της στέγασης και των ιδιωτικών ασφαλίσεων, πρέπει να αναζητηθούν τρόποι συμβιβάσιμου των οικονομικών συμφερόντων και της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

IV. Κοινωνικοιατρική πρόνοια για άτομα με θετική οροαντίδραση και ασθενείς

1. Προκειμένου να μπορέσουν τα άτομα που έχουν προσβληθεί από τον ιό να επωφεληθούν πλήρως από τις δελτιώσεις που έχουν επιτευχθεί στη θεραπευτική και τη διαγνωστική, πρέπει να εξασφαλιστεί όσο το δυνατόν ευρύτερη και ταχύτερη πρόσβαση στην περίθαλψη.

2. Ειδικότερα, για τα άτομα χωρίς κοινωνική κάλυψη — κατάσταση που παρουσιάζεται συχνά στους τοξικομανείς ή πρώην τοξικομανείς — απαιτούνται, ενδεχομένως, ειδικά μέτρα.

3. Η κοινολόγηση πληροφοριών σχετικά με τις λύσεις που έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικές σε ορισμένες χώρες, πρέπει να ενθαρρυνθεί και να υποστηριχθεί, ιδίως σε κοινοτικό επίπεδο.

4. Οι μη κυβερνητικοί οργανισμοί, που συγκεντρώνουν άτομα τα οποία έχουν προσβληθεί από τον ιό ή έχουν σχέση με την επιδημία, διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο όσον αφορά την ψυχολογική και κοινωνική επιμέλεια των προσβεβλημένων από τον ιό ατόμων. Ο ρόλος αυτός πρέπει να προωθηθεί και να αναγνωρισθεί ευρύτερα.

B. Οι συγκεκριμένες δράσεις: Σχέδιο δράσης

I. Βασική λειτουργική έρευνα

Η κοινοτική πολιτική στον τομέα της έρευνας εστιάζεται, σήμερα, ιδίως στα εμβόλια, στις θεραπείες, στην επιδημιολογία, καθώς και στους τρόπους ενσωμάτωσης της καταπολέμησης του AIDS στις ιατρικές υπηρεσίες, ιδιαίτερα των αναπτυσσομένων χωρών.

Η πολιτική αυτή πρέπει να συνεχισθεί και να ενισχυθεί με κάθε δυνατό μέσο.

II. Έρευνα και αξιολόγηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων

Η καλύτερη γνώση της παθογένεσης του AIDS πρέπει να συνοδεύεται και από καλύτερη γνώση του ψυχοκοινωνικού, οικονομικού και δημογραφικού αντικτύπου της ασθένειας και των συνεπειών της στις ευρωπαϊκές κοινωνίες και σε ολόκληρο τον κόσμο.

Η Επιτροπή καλείται να λάβει ιδιαίτερα υπόψη της, στις συντονισμένες ερευνητικές δράσεις, τα ακόλουθα θέματα: ανάλυση και εκτίμηση των αναγκών ιατρικής πρόνοιας, έρευνα των διαφόρων μορφών συμπεριφοράς και των καθοριστικών τους στοιχείων, ειδικότερα όσον αφορά την πρόληψη, την ανάπτυξη μεθόδων εκτίμησης των προληπτικών δράσεων, την ανάλυση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων, τη συναγωγή προβλέψεων και υποθετικών εξελίξεων σ' αυτόν τον τομέα.

III. Διεθνής συνεργασία

Το Συμβούλιο σημειώνει τις ήδη αναληφθείσες δράσεις στα πλαίσια του προγράμματος καταπολέμησης του AIDS στις αναπτυσσόμενες χώρες, το οποίο εγκρίθηκε στις 21 Μαΐου 1987.

Δίχως να προδικάζονται οι προτεραιότητες που πρέπει ακόμα να καθοριστούν, το Συμβούλιο κρίνει σκόπιμη την εξακολούθηση και ενίσχυση των εν λόγω δράσεων. Οι δράσεις αυτές πρέπει να είναι συναφείς προς την κοινή προσέγγιση του Συμβουλίου και των υπουργών υγείας στον εν λόγω τομέα.

Η Κοινότητα διαδραματίζει ιδιαίτερο ρόλο στον τομέα αυτόν, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας και τις άλλες αρμόδιες διεθνείς οργανώσεις.

IV. Παρακολούθηση της επιδημιολογικής κατάστασης στην Κοινότητα

Λαμβάνοντας υπόψη τις σημαντικές εργασίες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί για τη βελτίωση του γενικού συστήματος συλλογής επιδημιολογικών στοιχείων, και ιδίως τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των υπουργών υγείας, συνελθόντων, στα πλαίσια του Συμβουλίου στις 15 Δεκεμβρίου 1988 και στις 16 Μαΐου 1989⁽¹⁾, καλούνται τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους:

- να συνεχίσουν τη βελτίωση του γενικού συστήματος συλλογής επιδημιολογικών στοιχείων, και ιδίως των εθνικών συστημάτων παρακολούθησης,
- να εξακολουθήσουν να διαβιβάζουν τακτικά στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Επιδημιολογίας του AIDS (Κέντρο που συνεργάζεται με την ΠΟΥ στο Παρίσι) τα διαθέσιμα επιδημιολογικά στοιχεία και να διασφαλίσουν την κατάλληλη πρόσβαση στη βάση δεδομένων του εν λόγω κέντρου,
- να αναπτύξουν τις συντονισμένες επιδημιολογικές μελέτες για την εκτίμηση της σημερινής καταστάσεως και της δυναμικής της επιδημίας,
- να λάβουν υπόψη τους αυτές τις πληροφορίες για την μετέπειτα ανάπτυξη των στρατηγικών πρόληψης και θεραπείας,
- να αναπτύξουν, με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων διορισμένων από τα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κέντρο, μεθοδολογικούς τρόπους προσέγγισης για την εξασφάλιση καλύτερης συγκρισιμότητας των επιδημιολογικών στοιχείων.

Η Επιτροπή θα φροντίσει ώστε να παρασχεθεί κατάλληλη κοινοτική υποστήριξη για την πραγματοποίηση του συνόλου αυτών των δράσεων.

V. Ανάπτυξη δράσεων καταπολέμησης του AIDS

Έχοντας υπ' όψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των υπουργών υγείας συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 16ης Μαΐου 1989⁽²⁾, τα οποία:

- καλούν την Επιτροπή να καταρτίσει και να υποβάλει στο Συμβούλιο πριν από τα τέλη του 1989 πρόγραμμα στον τομέα της πρόληψης του AIDS στους χρήστες ναρκωτικών δια της παρεντερικής οδού,
- καλούν την Επιτροπή να εξετάσει, στα πλαίσια της εσωτερικής αγοράς, τις δυνατότητες εναρμόνισης για τα προφυλακτικά και τα τεστ στιγμιαίας διάγνωσης,
- αναθέτουν στην ad hoc «Ομάδα AIDS», να αναπτύξει, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα αποτελέσματα της εκτίμησης των εθνικών μέτρων πρόληψης, συμπεριλαμβανομένων και των εκστρατειών ενημέρωσης, καθώς και σχετικά με την ευαισθητοποίηση του υγειονομικού προσωπικού, να εξετάσει δε τις δυνατότητες βελτίωσης σε κοινοτικό επίπεδο των απαιτήσεων ασφαλείας έναντι του ιού της ανοσιολογικής ανεπάρκειας (HIV) για τα όργανα, τους ιστούς, το σπέρμα και το αίμα:

α) καλείται η Επιτροπή, βάσει των κατευθύνσεων που καθορίζονται από το Συμβούλιο στο παρόν ψήφισμα και σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη καθώς και με την ενδεχόμενη δόθηεια εμπειρογνομόνων που θα οριστούν από αυτά:

- να αναπτύξει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών στους τομείς προτεραιότητας για την καταπολέμηση του AIDS, ειδικότερα σ' εκείνους που παρατίθενται στο παράρτημα, καθώς και τις συνεπαγόμενες συντονιστικές προσπάθειες,
- να εκπονήσει και να υποβάλει στο Συμβούλιο, το ταχύτερο δυνατόν, προτάσεις όπου θα καθορίζονται οι λεπτομέρειες και το περιεχόμενο ενός σχεδίου δράσης το οποίο θα ενσωματώνει το σύνολο των δράσεων πρόληψης και ελέγχου του AIDS, συμπεριλαμβανομένων του συντονισμού των πρότυπων δράσεων που διεξάγουν τα κράτη μέλη, και της συμβολής στην προετοιμασία κοινοτικών δράσεων στον τομέα της έρευνας και της διεθνούς συνεργασίας,

β) ανατίθεται στην ad hoc «Ομάδα AIDS», σύμφωνα με τα συμπεράσματα που ενέκριναν παλαιότερα το Συμβούλιο και οι υπουργοί υγείας να συνεχίσει τις εργασίες της, ιδίως όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών, να εξετάσει τις ανακοινώσεις και προτάσεις που θα παρουσιάσει η Επιτροπή και να υποβάλει στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος ψηφίσματος.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 28 της 3. 2. 1989, σ. 1 και ΕΕ αριθ. C 185 της 22. 7. 1989, σ. 7.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 185 της 22. 7. 1989, σ. 3.

---

*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ***ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ****I. Θέματα που περιλαμβάνονται σε παλαιότερα συμπεράσματα**

- Αξιολόγηση των εθνικών μέτρων πρόληψης, συμπεριλαμβανομένων των εκστρατειών ενημέρωσης και των μέτρων για τα προβλήματα που μπορεί να αφορούν τις γυναίκες ή ορισμένες ειδικές κατηγορίες προσώπων.
- Προληπτικές δράσεις που απευθύνονται στους τοξικομανείς.
- Τεχνικές δυνατότητες βελτίωσης της ασφάλειας της χρησιμοποίησης των ουσιών ανθρώπινης προέλευσης.

II. Νέα θέματα

- Κοινωνικοϊατρική μέριμνα για τα θύματα του AIDS.
  - Ενημέρωση και εκπαίδευση των νέων σχετικά με την υγεία.
  - Υλοποίηση των συμπερασμάτων του Συμβουλίου και των υπουργών υγείας σχετικά με το AIDS και το χώρο εργασίας.
-